

ESCOLA LLEVANT

PROJECTE LINGÜÍSTIC

ÍNDEX:

1. Preàmbul
2. Introducció
3. Objectius projecte lingüístic
 - 3.1 Objectius generals
 - 3.2 Objectius específics
 - 3.2.1 En relació amb el centre:
 - 3.2.2 En relació amb l'equip docent i serveis
 - 3.2.3 Capacitats a assolir en acabar l'escolaritat:
4. Aspectes pedagògics i metodològics
5. Realitat lingüística de l'escola (curs 24-25)
6. Domini de la llengua
7. Coneixement i ús de la llengua per part de famílies i l'alumnat
8. Coneixement i ús de la llengua per part de l'equip docent i personal de serveis

1. PREÀMBUL

El Projecte Lingüístic de l'Escola Llevant defineix el marc d'actuació en relació amb l'ús, l'ensenyament i el tractament de les llengües al centre, d'acord amb la normativa vigent i tenint en compte la realitat sociolingüística de la comunitat educativa. Aquest document reflecteix la situació lingüística del centre durant el curs 2024-2025 i recull els criteris, enfocaments i actuacions que regulen l'ús i l'ensenyament de les diferents llengües presents en el dia a dia de la comunitat educativa.

El document estableix les línies d'actuació lingüística que es duen a terme a l'escola i defineix el tractament pedagògic i vehicular de les llengües, en coherència amb el context del centre i amb l'objectiu de garantir la competència plurilingüe de tot l'alumnat.

Aquest projecte es fonamenta en el marc legal següent:

- Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística de Catalunya.
- Decret 75/1992, de 9 de març, sobre l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, primària i secundària obligatòria. Article 3.1, que estableix el català com a llengua vehicular i d'aprenentatge a tots els nivells de l'educació obligatòria.
- Decrets 94/1992, 95/1992 i 96/1992, de 28 d'abril, que regulen l'ordenació curricular d'educació infantil i primària.
- Decret 75/1992, pel qual s'aprova el Reglament orgànic dels centres docents públics i es marquen les pautes per a l'elaboració del Projecte Lingüístic de Centre.

- Decret 266/1997, de 17 d'octubre, sobre les implicacions lingüístiques en els drets i deures de l'alumnat dels centres educatius no universitaris de Catalunya.

2. INTRODUCCIÓ

L'Escola d'Educació Especial Llevant es troba al barri del Centre de Badalona i acull alumnat de tota la ciutat, així com de municipis veïns. La diversitat lingüística i cultural de les famílies és una característica destacada de la nostra comunitat, fet que ens impulsa a elaborar aquest document, seguint el marc legal vigent en relació amb l'ús de les diferents llengües.

La diagnosi lingüística realitzada al centre constata una notable diversitat cultural entre les famílies, amb la presència de diferents llengües.

La realitat sociolingüística del centre ens mostra que només un 6% de les famílies utilitzen el català com a llengua habitual a casa. En canvi, el castellà, com a llengua oficial de l'Estat, és la llengua familiar i predominant de la majoria de l'alumnat, i, per tant, és coneguda per pràcticament tot l'alumnat en un grau variable. A més, també hi ha famílies en què la llengua habitual és l'àrab, l'anglès o el panjabi, i aquestes famílies, per regla general, tenen un cert domini del castellà. D'altra banda, una part significativa de l'alumnat requereix l'ús de sistemes augmentatius i alternatius de comunicació (SAAC) per desenvolupar les seves habilitats comunicatives. Aquestes eines, per tant, no només estan presents en aquest projecte per respondre a les necessitats individuals, sinó també perquè sovint es fan servir per afavorir la comunicació amb tot l'alumnat.

Aquesta realitat ens porta a la conclusió que l'escola exerceix un paper clau i ha de ser l'espai fonamental on l'alumnat pugui assolir la competència en la comprensió i expressió en llengua catalana.

En el nostre Projecte Lingüístic de Centre (PLC) es prioritza l'ús del català com a llengua vehicular de l'ensenyament. Tanmateix, es parteix de la premissa que la comunicació ha de ser sempre l'eix central de l'aprenentatge. Per això, es treballa per facilitar que l'alumnat adquireixi i generalitzi aprenentatges funcionals que afavoreixin la integració dels processos propis de la comunicació. L'objectiu final és desenvolupar al màxim les competències comunicatives dels alumnes, tant en comprensió com en expressió, ja sigui en català, castellà, oralment, per escrit o a través dels Sistemes Augmentatius i Alternatius de la Comunicació (SAAC).

En aquest sentit, el projecte lingüístic té com a objectiu establir els principis d'actuació per al tractament de les llengües catalana, castellana i dels sistemes augmentatius i alternatius de comunicació (SAAC).

Principis d'actuació:

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua emprada com a llengua vehicular d'aprenentatge a les aules, de comunicació al centre i també amb la comunitat educativa. De la mateixa manera, és la llengua emprada en la relació amb els diferents estaments i institucions de l'àmbit administratiu i de gestió.

L'objectiu fonamental de l'ensenyament de les llengües al nostre centre és que els alumnes assoleixin, dins de les seves possibilitats, el domini tant del català com del castellà.

Pel que fa als alumnes nouvinguts i les seves famílies, l'acollida es realitza prioritàriament en català, amb la possibilitat d'utilitzar el suport d'un traductor quan sigui necessari, garantint els aclariments pertinents i adaptant-nos a les necessitats específiques de cada cas.

3. OBJECTIUS PROJECTE LINGÜÍSTIC

3.1 Objectius generals

- Promoure i fomentar l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular en tots els àmbits del centre.
- Establir el català com a llengua habitual per a la realització dels aprenentatges en el conjunt de l'escola.
- Promoure el coneixement i l'apreciació de la llengua i la cultura catalana entre tots els membres de la comunitat educativa.
- Definir els criteris metodològics i organitzatius per a l'ensenyament i l'aprenentatge del català com a llengua vehicular, així com del castellà com a llengua cooficial, i dels sistemes augmentatius o alternatius de comunicació.
- Determinar el tractament de les llengües tenint en compte la nostra realitat com a Centre d'Educació Especial, ajustant-nos a les necessitats concretes i específiques del nostre alumnat.

3.2 Objectius específics

3.2.1 En relació amb el centre

- Establir la llengua catalana com a llengua de comunicació oral i escrita en totes les reunions generals i actes de la comunitat educativa.
- Utilitzar la llengua catalana com a llengua habitual de comunicació del centre en l'àmbit administratiu.
- Garantir que tota la documentació interna i externa de l'escola sigui en llengua catalana.
- Tenir cura de que la majoria dels recursos materials i didàctics del centre siguin en llengua catalana (multimèdia, audiovisuals, jocs, llibres, contes, etc)
- Garantir que tota la retolació interna i externa del centre sigui en català.

3.2.2. En relació amb l'equip docent i serveis

- Vetllar perquè el personal docent sigui el transmissor del model d'ús de la llengua catalana per a l'alumnat.
- Utilitzar la llengua catalana com a llengua de comunicació habitual i, quan sigui necessari, utilitzar la llengua castellana així com altres sistemes de comunicació en funció de les necessitats dels alumnes i les seves famílies.
- Utilitzar els llenguatges augmentatius i/o alternatius de comunicació acompanyats de l'expressió oral i escrita.
- Utilitzar el català en les activitats internes i les de projecció externa.

3.2.3. Capacitats a assolir en acabar l'escolaritat:

- Comprendre i/o expressar-se amb adequació en llengua catalana tenint en compte les seves competències lingüístiques.
- Comprendre i/o expressar-se amb adequació en llengua castellana tenint en compte les seves competències lingüístiques.
- En el cas d'alumnes usuaris de SAAC, tenir competència per el seu ús d'acord amb les seves capacitats.
- Conèixer l'existència d'altres llengües estrangeres diferent de la nostra sense tractament curricular específic.

4. ASPECTES PEDAGÒGICS I METODOLÒGICS

L'ensenyament de les llengües a la nostra escola contempla els diferents continguts curriculars de l'àmbit lingüístic tant la de l'àrea de llengua catalana com l'àrea de llengua castellana, d'acord amb les competències incloses al Currículum propi de l'escola. Tanmateix, aquests continguts són adaptats a les necessitats i capacitats lingüístiques de cada alumne/a.

L'objectiu principal és contribuir al desenvolupament de la competència lingüística i comunicativa de cada alumne/a, a través d'un procés d'ensenyament graduat, pràctic, progressiu i integrat, on es combina l'ús del llenguatge oral i els sistemes alternatius i augmentatius de la comunicació per facilitar el procés d'aprenentatge.

L'ensenyament de la llengua i la comunicació es desenvolupa en els àmbits de la comprensió del llenguatge, l'expressió, la lectura i l'escriptura, emprant diferents metodologies, estratègies i materials ajustats al nivell de competències i necessitats de cada alumne.

Al nostre centre, l'alumnat treballa la comunicació de manera global i transversal al llarg de tota l'etapa educativa. La forma i els continguts que es treballen s'adapten a les característiques i necessitats individuals de cada alumne. En aquest sentit, el nostre projecte educatiu contempla un abordatge de la comunicació —no només des de la perspectiva lingüística— que va des de les necessitats comunicatives més bàsiques dels alumnes amb pluridiscapacitat fins a les competències comunicatives establertes en el currículum de primària.

Per ajustar-nos a aquestes necessitats es realitzen avaluacions de les competències lingüístiques de l'alumnat tant a l'inici, per tal de determinar els suports, les metodologies i el tractament específic de les llengües, com a final de curs, per tal de mesurar l'assoliment dels objectius, formulats en termes de competències.

Aquesta avaluació, és de caràcter formatiu i orientador i facilita l'anàlisi de l'aprenentatge dels alumnes i també del procés d'ensenyament. Així doncs, l'avaluació de la llengua és contínua i global.

Les logopedes de l'escola són les responsables de valorar i determinar quin sistema de comunicació és el més adequat per a cada alumne, així com els recursos i materials que caldrà posar al seu abast. Segons les necessitats detectades, es pot establir la necessitat d'una intervenció logopèdica directa o, en altres casos, optar per l'habilitació de l'entorn, com ara l'adaptació de l'aula per afavorir la comunicació.

1. Quan l'alumne rep suport de logopèdia, es dissenya una programació individualitzada específica. En cas contrari, es col·labora amb el tutor per desenvolupar l'àmbit comunicatiu dins del seu Pla Individual (PI).
2. Al llarg del curs, es proporciona assessorament als tutors dels alumnes que, tot i no rebre atenció logopèdica individual, fan ús de sistemes augmentatius i/o alternatius de comunicació (SAAC). Aquest seguiment és essencial per garantir la continuïtat del treball, adaptar-lo a l'evolució de cada alumne i respondre als canvis que es puguin produir, com ara el relleu de tutor o canvis de grup o departament. Així es poden ajustar els SAAC a cada moment i context educatiu.
3. S'ofereix suport als tutors en tot allò relacionat amb la comunicació i el llenguatge, tant per a la programació i seguiment individualitzat dels alumnes com per al treball amb el grup-classe. Això inclou aspectes com la lectura i escriptura, l'ús dels SAAC i la lectura emergent, entre d'altres.
4. Es dona suport en la creació de materials adaptats, com plafons de comunicació, contes adaptats i altres recursos necessaris per facilitar la comunicació de l'alumnat.
5. També s'assessora en l'organització de l'aula per facilitar l'ús dels SAAC, així com per afavorir el control de l'entorn per part dels alumnes (accés a ordinadors, activació de joguines o petits electrodomèstics, etc.).

En el desenvolupament del nostre projecte lingüístic, considerem fonamental atendre les necessitats de l'alumnat amb alteracions severes en la comunicació i el llenguatge.

Per aquest motiu, el projecte inclou una concepció de la comunicació com un dret universal que garanteixi la participació i la interacció de tot l'alumnat, independentment de les seves característiques individuals.

Amb aquest objectiu, incorporem l'ús dels Sistemes Augmentatius i Alternatius de Comunicació (SAAC), que ofereixen recursos no vocals com pictogrames, signes o codis visuals estructurats.

Aquests permeten a l'alumnat desenvolupar habilitats de representació i comunicació funcional, espontània i transferible, amb o sense producció vocal.

Es fan servir estratègies per afavorir la comunicació oral i ajudar l'alumne a participar activament en interaccions comunicatives, mitjançant recursos d'interacció verbal. Al mateix temps, es crea un entorn ric en estímuls que facilita i potencia les oportunitats de comunicar-se.

A l'escola disposem d'una programació curricular de lectoescriptura que té en compte els processos que van des de l'assoliment de les prèvies, l'aprenentatge de la lectura global, analítica i funcional amb materials adaptats en diferents formats.

En relació a l'escriptura, s'utilitzen els suports gràfics més adequats segons el nivell de desenvolupament de cada alumne. S'incorporen també diversos suports digitals, com ara teclats i ratolins adaptats, tauletes tàctils o ordinadors, amb l'objectiu de facilitar l'accés a l'expressió escrita.

En el cas de l'alumnat que necessita una combinació de sistemes augmentatius i alternatius de comunicació (SAAC), des del moment inicial de la seva implementació s'estableixen, de manera coordinada amb l'equip docent i de suport, els sistemes més adients per afavorir la comprensió i l'expressió oral.

La selecció dels suports comunicatius es realitza en funció de les necessitats específiques de cada alumne, tot garantint l'accessibilitat lingüística i fomentant la interacció amb l'entorn educatiu. Entre els recursos que s'utilitzen habitualment, s'hi inclouen:

- Llenguatge visual mitjançant imatges i representacions gràfiques.
- Llengua de signes catalana i el sistema de comunicació bimodal.
- Pictogrames ARASAAC, amb adaptacions establertes a nivell de centre per garantir la coherència comunicativa.
- Materials personalitzats com agendes visuals, llibretes, plafons de comunicació o dispositius digitals (tauletes), adaptats al nivell de complexitat requerit.
- L'aplicació de la metodologia PECS (Picture Exchange Communication System) per facilitar el desenvolupament de les habilitats comunicatives de manera progressiva.

A l'escola, adaptem les metodologies d'ensenyament-aprenentatge a les necessitats individuals de cada alumne, assegurant-nos que el sistema i els suports de comunicació s'incloguin dins del seu Pla Individual (PI).

Treballem perquè la llengua i la comunicació esdevinguin una experiència natural, funcional i motivadora, promovent-ne un ús significatiu. Aquest enfocament permet

als alumnes desenvolupar la seva competència lingüística mentre actuen, observen, experimenten i interactuen, tot dins d'un marc global i transversal del currículum.

5. REALITAT LINGÜÍSTICA DE L'ESCOLA (CURS 24-25)

A l'escola s'imparteix l'etapa d'Infantil i Primària amb un currículum dissenyat per adaptar-se a les necessitats individuals de cada alumne.

Actualment, s'atén a infants i joves d'entre 3 i 14 anys que requereixen suports intensius i permanents. Tots l'alumnat presenta discapacitat intel·lectual i, en alguns casos, també tenen altres dificultats associades, com ara:

- Trastorns i alteracions en el desenvolupament de la comunicació i/o el llenguatge.
- Trastorns i alteracions en el desenvolupament motriu.
- Trastorns i alteracions en el desenvolupament sensorial.
- Trastorns i alteracions mentals i/o greus de la conducta.

El català, com a llengua vehicular pròpia de Catalunya, és la llengua predominant tant dins com fora de les aules, en contextos d'ensenyament-aprenentatge així com en activitats d'oci i temps lliure. En determinats casos, s'utilitza el castellà amb alguns alumnes per tal de facilitar la seva comprensió. També s'utilitza el català com a llengua habitual en la gestió, administració i informacions del centre, així com en activitats de projecció exterior. Per tant, les circulars i comunicacions amb les famílies es fan en català. De la mateixa forma s'utilitza la llengua catalana a les reunions de claustre, de consell escolar o amb l'AFA així com les informacions que es comparteixen a la pàgina web o les xarxes socials també es fan en català.

En alguns casos puntuals, les informacions a les famílies, les entrevistes o les comunicacions a les agendes es poden fer en castellà quan això facilita la comunicació i la comprensió de la família. Quan és necessari, les notes informatives es completen amb imatges o pictogrames per tal de facilitar la comprensió dels alumnes. A més, als correus electrònics es pot incloure un enllaç directe a un traductor per ajudar a la comprensió de la informació per part de les famílies, si és convenient.

6. DOMINI DE LA LLENGUA

La situació lingüística actual del nostre centre posa de manifest que l'ús de la llengua catalana és minoritari en els diferents àmbits de comunicació entre l'alumnat, tot i que la majoria també coneixen i utilitzen el català en menor mesura . Aquest fet es deu a que les famílies de l'escola majoritàriament tenen com a llengua habitual el castellà o altres idiomes.

Pel que fa al personal que treballa a l'escola, reuneix els coneixements i nivell de català establert per la normativa, tot i que una gran majoria és castellanoparlant i utilitza el castellà fora de situacions d'ensenyament-aprenentatge

7. CONEIXEMENT I ÚS DE LA LLENGUA PER PART DE FAMÍLIES I L'ALUMNAT

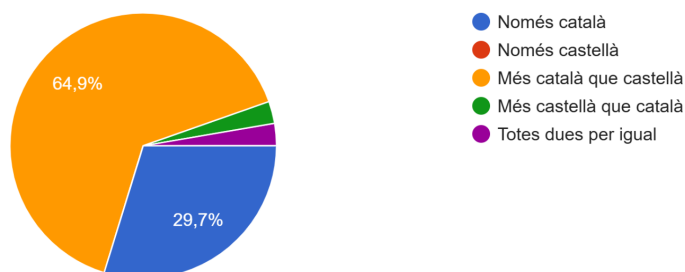
Per tal de recollir la informació sobre al coneixement i ús de la llengua per part de les famílies i l'alumnat de l'escola, cada tutor ha respost una enquesta que ens ha ajudat a conèixer la realitat lingüística de cada família.

Idioma que s'utilitza per parlar amb l'alumnat:

1. Quin idioma utilitzes per parlar amb l'alumnat? Marqueu només una opció.

37 respostes

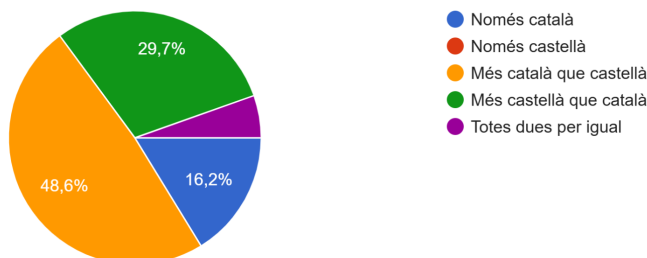

Tots els professionals utilitzen el català com a llengua vehicular a l'escola, tot i que el castellà s'empra en aquelles ocasions en què els alumnes ho requereixen per comprendre millor els missatges.

Idioma entre professionals:

2. Quin idioma utilitzes per parlar amb els teus/ teves companyes?

37 respostes

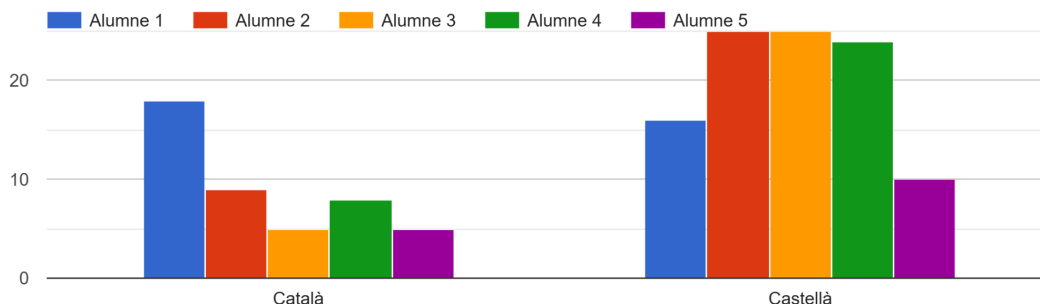

La majoria de professionals s'expressa en català amb els seus companys, tot i que es pot constatar que tot el claustre és bilingüe i utilitza ambdós idiomes.

Idioma en el que es fan les entrevistes amb les famílies.

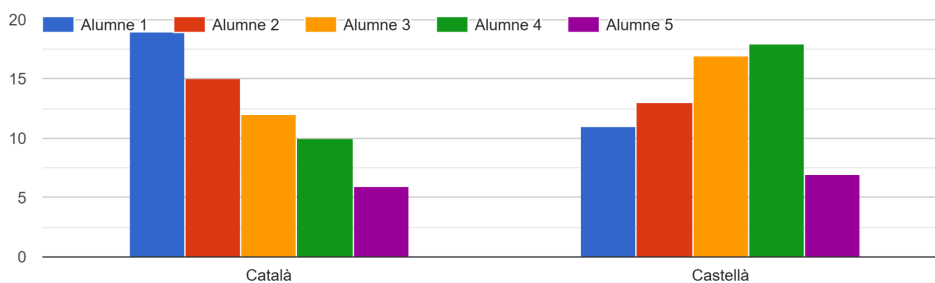
3. Quin idioma utilitzes a les reunions amb les famílies? * Seleccionen totes les opcions que corresponguin

En aquest cas és evident que l'idioma que utilitzen els mestres a les entrevistes és el castellà.

Idioma en que s'escriuen les agendes.

4. En quin idioma escrius l'agenda de l'alumnat? * Seleccionen totes les opcions que corresponguin

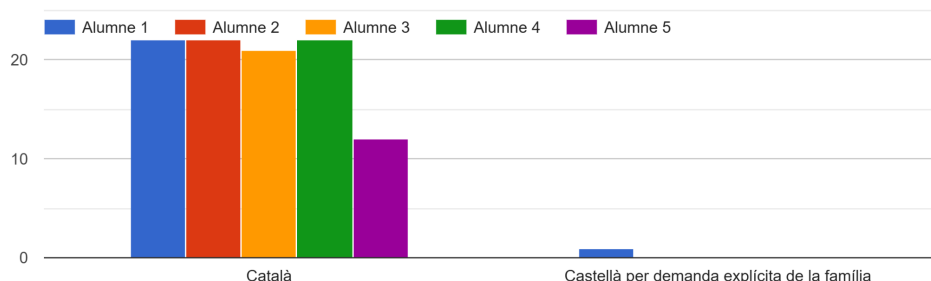

Les agendes es fan en les dues llengües per igual.

Idioma dels informes:

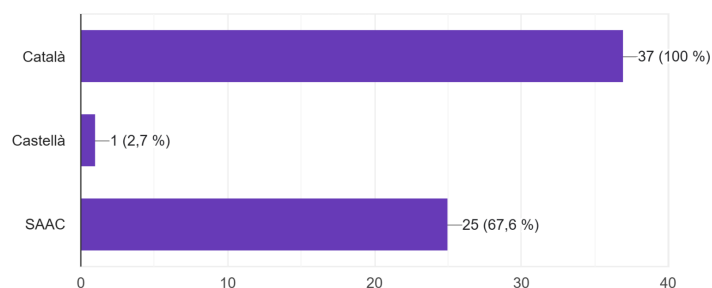
5. En quin idioma escrius els informes de les famílies? Seleccionen totes les opcions que corresponguin, només contesten les tutores i especialistes.

La totalitat dels alumnes reben els informes en català. Excepte en un cas que per demanda explícita de la família el reben en castellà.

Idioma del material

6. En quin idioma fas el material per a l'alumnat? Seleccionen totes les opcions que corresponguin
37 respostes

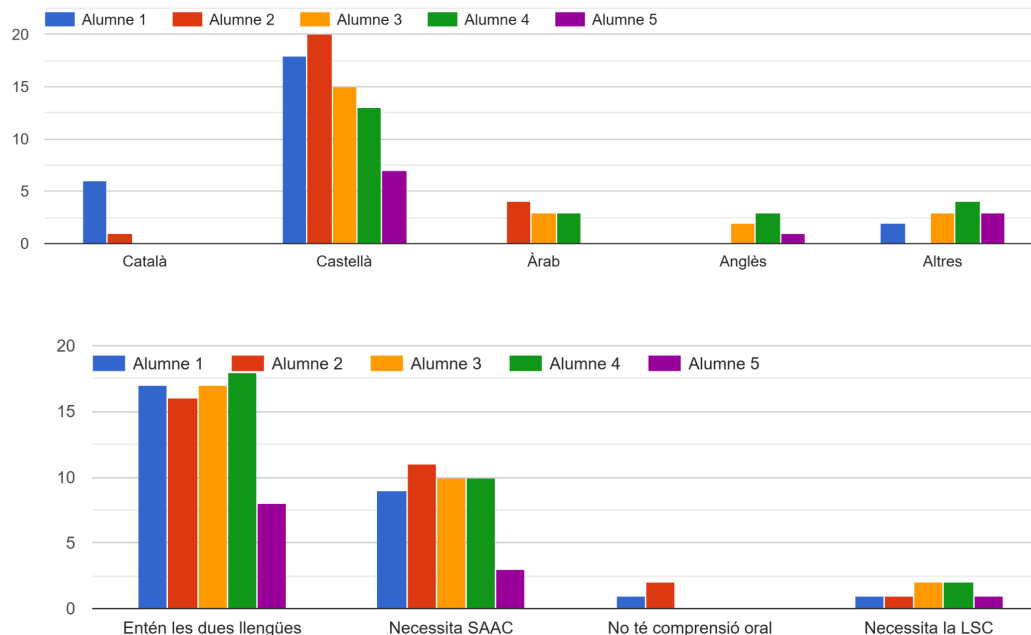
Gairebé tot el material que es prepara per les classes es fa en català o en SAAC.

Idioma de les famílies.

7. Quin és l'idioma del vostre alumnat a casa? Seleccionen totes les opcions que corresponguin, només contesten les tutores.

la llengua
igua menys

Gairebé tots els alumnes entenen el castellà i el català i una mica més del 50% necessiten SAAC per comprendre millor les indicacions.

CONCLUSIÓ

Aquest projecte lingüístic té com a objectiu establir les bases per a un tractament adequat de les llengües a la nostra escola, tot promovent el català com a llengua vehicular principal i tenint en compte la diversitat lingüística i cultural de la nostra comunitat educativa. A través de l'ús del català, castellà i els sistemes alternatius de comunicació, es busca garantir una comunicació eficaç i inclusiva per a tot l'alumnat, afavorint el seu desenvolupament personal i acadèmic.

Ens comprometem a seguir treballant per millorar la competència lingüística de l'alumnat en totes les llengües implicades, així com a valorar i respectar les diverses llengües i cultures presents a la comunitat escolar. Aquest projecte es revisarà periòdicament per assegurar que les accions i estratègies adoptades segueixin responnent de manera efectiva a les necessitats del nostre alumnat.

La tasca de la comunitat educativa és fonamental per a l'èxit d'aquest projecte. Amb la col·laboració de professionals, famílies i altres agents educatius, esperem aconseguir una escola on la diversitat lingüística sigui una riquesa compartida, afavorint la integració i el benestar de tot l'alumnat.